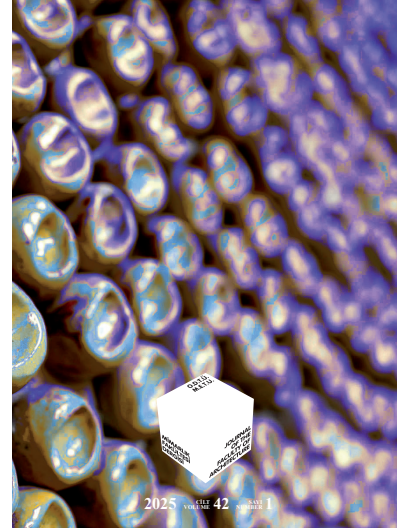
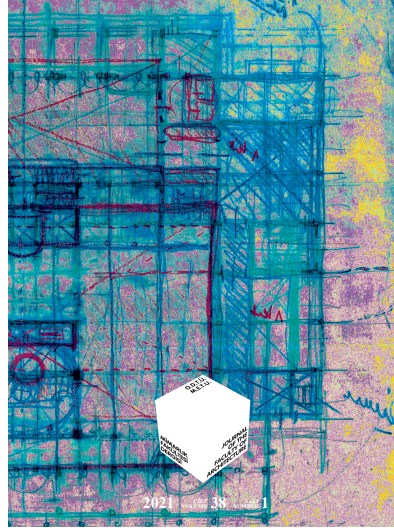
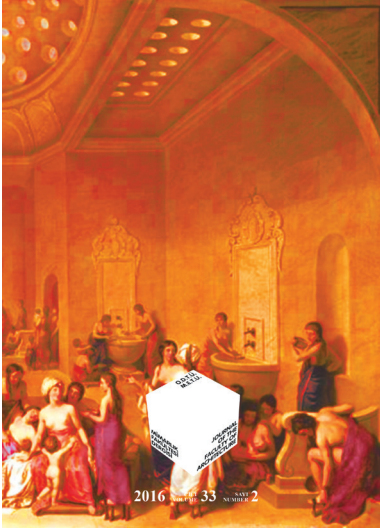

DERLEYENDEN MEKTUP

Osman Balaban, 1 Ocak 2015 - 30 Haziran 2026

Bu sayı, benim için ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi'nin editörlüğünü yürüttüğüm dönemin son sayısı olma özelliğini taşıyor. 2015 yılında derginin editörlüğünü Çağatay Keskinok Hocadan devralmıştım. Onun öncesinde de Ali Cengizkan Hocamızın editör olarak uzun yıllar dergiye önemli katkıları oldu. Her iki hocamızın özverili çalışmaları sayesinde güçlü bir akademik birikime ve nitelikli bir yayın çizgisine ulaşmış olan dergiye devralırken amacım; bu birikimi korumak, derginin mevcut niteliğini sürdürmek ve mümkün olan alanlarda daha da ileriye taşımaktı. Editörlük yaptığım dönem, benim için yalnızca yayınlanacak yazıların seçimi ve değerlendirilmesiyle sınırlı bir editörlük deneyimi içermedi. Bu süreçte, bir yandan akademik yayıncılığın gerektirdiği kolektif emek ve sorumluluk üzerine düşünme ve öğrenme fırsatı bulurken, diğer yandan da derginin akademik kimliğinin, yayıncılık ilkelerinin ve çalışma kültürünün gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunma fırsatı buldum.

2015-2025 yıllarını kapsayan 10 yıllık dönemde derginin temel yayıncılık ilkelerinde kapsamlı ve köklü bir değişikliğe gidilmedi; derginin ulusal ve uluslararası indekslerdeki konumunun korunmasına, Türkçe ve İngilizce yayın yapma geleneğinin sürdürülmesine ve

açık erişim politikasının devam ettirilmesine önem verdik. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi'nin, yayıncılığın ticari modellerinden bağımsız olarak, elmas açık erişim ilkesini koruyarak yayın hayatını sürdürmesi, benim için bu dönemin en önemli sürekliliklerinden biri oldu. Bu dönemde ayrıca, Yazı Kurulu'nun uzmanlık alanları temelinde daha dengeli ve yerleşik bir yapıya ulaşmasına ve her sayının içerik bakımından belirli bir yayın standardını korumasına özen gösterdik. Bu standardın bir boyutunu, derginin akademik çeşitliliğini ve kapsayıcılığını güçlendirmek amacıyla, sayılarda ODTÜ adresli yazarların oranının belli bir düzeyi aşmaması ve aynı yazarların dergiye başvuru sıklığının ve zamanlamasının belirli ölçüler içinde sınırlandırılması oluşturdu. Bütün bu çabaların temelinde, derginin yalnızca kendi kurumsal çevresine değil, mimarlık, planlama ve tasarım alanlarının daha geniş kitlelerine açık; farklı yaklaşımlara ve uzmanlık alanlarına yer veren, nitelikli ve güvenilir bir yayın platformu olmasını sağlama düşüncesi vardı.

Editörlük dönemim, akademik yayıncılığın giderek artan bir şekilde dijitalleştiği bir döneme de denk geldi. Bu genel gelişmeye paralel olarak ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi'nin yayın süreçlerinin bütünüyle dijital

ortama taşınması da bu dönemin önemli gelişmelerinden biri oldu. Bir yandan derginin editöryal ve yayın süreçlerinin dijitalleşmesi tamamlanırken, diğer yandan derginin web sitesi tasarım ve içerik açısından yenilendi. Böylece hem derginin yayın süreçleri hem de okuyucularla ve yazarlarla kurduğu iletişim, günümüz akademik yayıncılık ortamının gerektirdiği dijital altyapıya kavuştu.

Bu dönemin belki de en köklü değişimi, derginin basılı yayın hayatının sona ermesi oldu. Fakülte matbaasının faaliyetini sürdürme imkânının kalmaması nedeniyle, 2020 yılının Aralık ayında yayımlanan 37(2) sayısı derginin basılı olarak yayımlanan son sayısı oldu. 2021 yılından itibaren

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi yalnızca çevrimiçi olarak yayımlanmaya başladı. Bu değişim, doğrudan bir editöryal tercih olmaktan çok, içinde bulunduğumuz yayıncılık ortamının ve kurumsal koşulların zorunlu kıldığı bir dönüşüm olarak gerçekleşti. Derginin basılı sayılarının taşıdığı maddi ve sembolik değerin, özellikle uzun yıllardır dergiyi takip eden okurlar ve katkıda bulunanlar açısından özel bir yeri olduğunu düşünüyorum. Basılı bir derginin fiziksel varlığından yalnızca çevrimiçi bir yayına geçiş, bir anlamda, derginin uzun yayıncılık tarihinin önemli bir döneminin de kapanışını temsil ediyor.

Derginin 2025 yılında ellinci yayın yılını tamamlaması, benim editörlük dönemimin en anlamlı ve unutulmaz eşiklerinden biri oldu. Bu önemli yıldönümünü, derginin yalnızca geçmişini kutlamakla kalmayıp, akademik yayıncılığın ve mimarlık, planlama ve tasarım alanlarının geleceği üzerine düşünmek için de bir fırsat olarak değerlendirdik. 50. yıl etkinlikleri kapsamında hazırlanan META JFA isimli serginin açılışı vesilesiyle, akademik yayıncılığın dününü, bugünü ve geleceğini tartıştığımız bir panel düzenledik. Ardından gerçekleştirdiğimiz bir başka panelde ise mimarlık meslek topluluğuyla bir araya gelerek, derginin mimarlık alanındaki katkılarını ve etkisini farklı boyutlarıyla ele alma fırsatı bulduk. Bu etkinlikler, derginin 50 yıllık yayın hayatının yalnızca bir yayıncılık pratiğinin değil, aynı zamanda Türkiye’de mimarlık, planlama ve tasarım alanlarındaki akademik düşünce ve üretim süreçlerinde yaşanan dönüşümlerin de bir parçası olduğunu bir kez daha gösterdi.

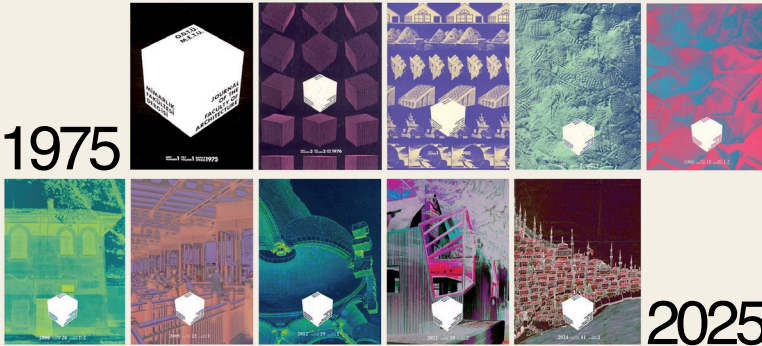
50. yıl etkinlikleri kapsamında gerçekleştirdiğimiz çalışmaların benim için en anlamlılarından biri ise derginin yarım yüzyıllık deneyimini kalıcı bir belleğe dönüştürme çabamızın sonucu olan ODTÜ MFD 50. Yıl Belgeseli oldu. ODTÜ GISAM ile işbirliği içinde hazırlanan belgesel, aynı zamanda bir sözlü tarih çalışması niteliği taşıyor. Derginin geçmişine tanıklık etmiş, farklı dönemlerinde sorumluluk üstlenmiş ve dergiyle çeşitli biçimlerde yolları kesişmiş kişilerin anlatıları aracılığıyla, 50 yıllık yayıncılık deneyiminin kişisel ve kurumsal hafızasını kayıt altına almaya çalıştık. İlk gösterimini 2026

ODTÜ Mimarlık Fakültesi

metu jfa 50. yılını kutluyor celebrates its 50th anniversary

9 Mayıs 2025 Cuma

Panel
Akademik Dergi Yayıncılığının
Dünü, Bugünü ve Yarını

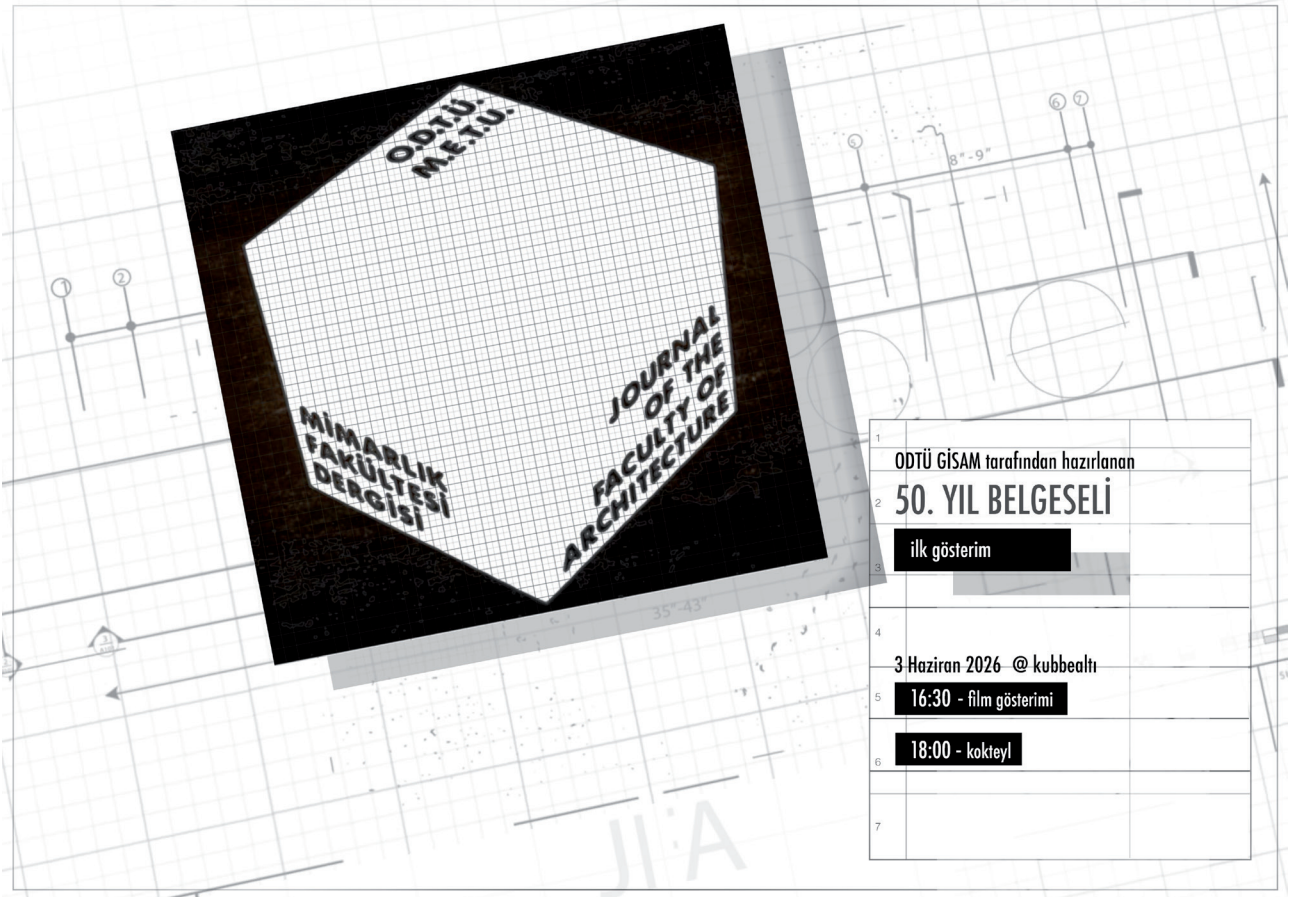
@Kubbealti: 14.30-16.00

Moderatör:
Osman Balaban

Konuşmacılar:
Ali Cengizkan
Zehra Taşkın
Ayhan Akanay Saraçoğlu

Sergi
META JFA

Küratör:
Pelin Yoncacı Arslan
Sergi açılışı: 16.30

yılı Haziran ayında gerçekleştirdiğimiz belgesel, yakın zamanda kamuoyunun erişimine açılacak ve kanımca derginin geçmişini, bugününü ve geleceğini okurlarıyla buluşturan kalıcı bir belge olacak.

Şimdi geriye dönüp baktığımda, derginin 50. yılını kutladığımız bu dönemin, benim editörlük yolculuğumun da doğal bir kapanış anı olduğunu görüyorum. 2020 yılının sonunda basılı olarak yayımlanan son sayının ardından derginin yalnızca çevrimiçi olarak yoluna devam etmesi, bir yayın biçiminin kapanışını ve yeni bir yayıncılık döneminin başlangıcını simgeliyordu. 2025'teki 50. yıl etkinlikleri ise derginin geçmişine dönüp bakmamızı ve bu uzun yolculuğun tanıklıklarını geleceğe aktarmamızı sağladı. Şimdi, 2026 yılının ilk sayısı ile birlikte, benim için de benzer bir eşikte duruyoruz. Bu kez, derginin editörlüğünü genç kuşaktan bir meslektaşına devretmenin gururunu yaşıyorum. Yakın zamanda gerçekleştirilecek Yazı Kurulu

toplantısında, derginin yeni editörünün Yazı Kurulu üyeleri arasında belirlenmesiyle birlikte bu görev devri gerçekleşecek. Böylece benim için on yılı aşan bir dönem sona ererken, derginin 50 yıllık tarihinde yeni bir sayfa açılacak.

Bu vesileyle, öncelikle dergiyi benden önceki dönemlerde özveriyle geliştirip büyüten editörlere ve Yazı Kurulu üyelerine; birlikte çalıştığım tüm Yazı Kurulu üyesi meslektaşlarıma; derginin her sayısının oluşmasına katkıda bulunan yazarlara; titiz değerlendirmeleriyle yayın sürecinin temelini oluşturan hakemlere ve son olarak da derginin görünmeyen ama vazgeçilmez işlerini üstlenen tüm çalışma arkadaşlarıma teşekkür etmek isterim.

Dilerim ki ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, geçmişten aldığı güçlü birikimi koruyarak, yeni bakışlara ve katkılara açık biçimde; akademik nitelik, editöryal bağımsızlık ve elmas açık erişim ilkelerinden taviz vermeden yoluna uzun yıllar devam eder.

LETTER FROM THE EDITOR

Osman Balaban, January 1, 2015 - June 30, 2026

This issue marks the final issue of the METU Journal of the Faculty of Architecture that I have had the privilege of editing. I took over the editorship of the journal from Professor Çağatay Keskinok in 2015. Before him, Professor Ali Cengizkan also made significant contributions to the journal over many years as its editor. When I took over the journal, which had already built a strong academic foundation and established a high-quality publishing tradition through the dedicated efforts of both of them, my aim was to preserve this legacy, maintain the journal's existing standards, and further improve it wherever possible.

My years as editor have been much more than an experience limited to selecting and evaluating manuscripts for publication. Throughout this journey, I had the opportunity, on the one hand, to reflect on and learn from the collective effort and responsibility that academic publishing requires and, on the other, to contribute to the development and institutionalization of the journal's academic identity, publishing principles, and working culture.

Over the ten-year period from 2015 to 2025, we did not make any comprehensive or fundamental changes to the journal's core publishing principles. We placed particular emphasis on maintaining its position in national and international indexes, continuing its tradition of publishing in both Turkish and English, and sustaining its open access policy. For me, one of the most important continuities of this period has been the journal's commitment to Diamond Open Access, allowing it to continue its publication independently of commercial publishing models.

During this period, we also worked to establish a more balanced and consistent structure for the Editorial Board based on areas of expertise and to maintain a certain standard in the content of each issue. One aspect of this standard involved ensuring that the proportion of authors affiliated with METU did not exceed a certain level and placing reasonable limits on the frequency and timing of submissions by the same authors, with the aim of strengthening

the journal's academic diversity and inclusiveness. Underlying all these efforts was the goal of ensuring that the journal would remain open not only to its own institutional community but also to the wider communities of architecture, planning, and design; that it would provide space for diverse approaches and areas of expertise; and that it would continue to be a high-quality and reliable platform for academic publishing.

My years as editor also coincided with a period of rapidly increasing digitalization in academic publishing. In parallel with this broader transformation, the journal's publishing processes were fully transferred to the digital environment, which was one of the significant developments of this period. While the journal's editorial and publishing processes were being fully digitized, its website was also renewed in terms of both design and content. As a result, both the journal's publishing processes and its communication with readers and authors were brought in line with the digital infrastructure required by contemporary academic publishing.

Perhaps the most profound change during this period was the end of the journal's print edition. As the printing press of the Faculty of Architecture could no longer continue its operations, issue 37(2), published in December 2020, became the final printed issue of the journal. From 2021 onward, the METU Journal of the Faculty of Architecture has been published exclusively online. This change was not so much an editorial choice as a transition made necessary by the changing publishing environment and institutional circumstances. I believe that the printed issues of the journal hold a special material and symbolic value, particularly for readers who have followed the journal for many years and for those who have contributed to it. The transition from the physical presence of a printed journal to an exclusively online publication, in a sense, marked the closing of an important chapter in the journal's long publishing history.

The journal's 50th anniversary in 2025 was one of the most meaningful and memorable milestones of my years as editor. We saw this important

anniversary not only as an opportunity to celebrate the journal's past, but also as a chance to reflect on the future of academic publishing and of the fields of architecture, planning, and design. As part of the 50th anniversary events, we organized a panel discussion on the past, present, and future of academic publishing on the occasion of the opening of the METU JFA exhibition. We later came together with the architectural community for another panel, where we had the opportunity to discuss the journal's contributions to and influence on the field of architecture from different perspectives. These events reminded us once again that the journal's 50-year publishing history is not merely the story of a publication, but also part of the transformations that have shaped academic thought and production in architecture, planning, and design in Türkiye.

One of the most meaningful outcomes of our 50th anniversary activities for me was the METU JFA 50th Anniversary Documentary, which emerged from our effort to transform the journal's half-century of experience into a lasting record of collective memory. Prepared in collaboration with METU GİSAM, the documentary also takes the form of an oral history project. Through the stories of those who witnessed the journal's past, took responsibility for it at different times, or crossed paths with it in various ways, we sought to document the personal and institutional memory embedded in its 50-year publishing experience. The first screening of the documentary took place in June 2026. It will soon be made publicly accessible, and I believe it will become a lasting record that brings the journal's past, present, and future together for its readers.

Looking back now, I see the period in which we celebrated the journal's 50th

anniversary as a natural moment of closure in my own editorial journey. The transition to online-only publication following the final printed issue at the end of 2020 marked the closing of one form of publishing and the beginning of a new one. The 50th anniversary events in 2025, meanwhile, gave us an opportunity to look back on the journal's history and to carry the memories and testimonies of this long journey into the future. Now, with the first issue of 2026, I find myself at a similar moment. This time, I am proud to be preparing to hand over my position as editor to a colleague from the younger generation. Following the upcoming Editorial Board meeting, the new editor will be selected from among the members of the Editorial Board, and the handover will take place. Thus, as a period of more than a decade comes to an end for me, a new chapter will begin in the journal's 50-year history.

On this occasion, I would first like to thank the editors and Editorial Board members who devoted their time and effort to developing and strengthening the journal before my tenure; all my colleagues on the Editorial Board with whom I had the pleasure of working; the authors who contributed to every issue; the reviewers whose careful assessments form the foundation of the publication process; and, finally, all those colleagues whose often unseen but indispensable work has helped keep the journal going.

I hope that the METU Journal of the Faculty of Architecture will continue for many years to come, preserving the strong legacy it has inherited from the past while remaining open to new perspectives and contributions, and upholding the principles of academic quality, editorial independence, and Diamond Open Access.

